

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ
การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

**THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP CHARACTERISTICS OF
SCHOOL ADMINISTRATORS AND THE PROCEDURES OF INTERNAL
QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS UNDER
BURIRAM EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

ผู้วิจัย: ไพโรจน์ ท่าเรือลักษณะ

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 136 คน ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด (Open Form) แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.950 - 7.656 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9851 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน
2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน
3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับมาก

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในและนอกโรงเรียน ในเรื่องการครองตน ครองคน ครองงาน บริหารแบบยึดหยุ่นไม่เคร่งครัดจนเกินไป วางตัวให้เหมาะสมน่านับถือให้ความเป็นกันเองแบบพี่น้อง และผู้บริหารมีความจริงใจกับครู ไม่หวังแต่ความก้าวหน้าของตนเพียงอย่างเดียว

คำสำคัญ : คุณลักษณะการเป็นผู้นำ, การประกันคุณภาพภายใน, ความสัมพันธ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and find out the relationship between leadership characteristics of school administrators and the procedures of internal quality assurance in schools under Buriram Educational Service Area Office 4. The samples were 136 school administrators, selected through the Table of Krejcie & Morgan and stratified random sampling, respectively. The research instrument was a set of questionnaires consisting of 3 parts: check list, rating scale and open form. Its discrimination value was at 1.950 - 7.656, and its reliability was at .9851. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation coefficient. The significant difference was set at .05. The results were as follows:

1. The leadership characteristics of school administrators as perceived by school administrators as a whole and in each aspect were at high levels.
2. The procedures of internal quality assurance as perceived by school administrator as a whole and in each aspect were at high levels.
3. The relationship between leadership characteristics of school administrators and the procedures of internal quality assurance as a whole was a high positive correlation.
4. Some suggestions about the relationship between leadership characteristics of school administrators and the procedures of internal quality assurance were that the leadership of school administrators should be as the good role models both inside and outside schools, be flexible in administration, be sincere and respectable, and treat teachers fraternally and fairly, not for only their own progressions.

Keyword : LEADERSHIP CHARACTERISTICS, THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE, THE RELATIONSHIP

บทนำ การศึกษามีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างยิ่งจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความว่า ปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคม บ้านเมืองได้ให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอดีเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถดำรงรักษา ความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวต่อไปโดยตลอด (ยุพชัย อุตมา. 2548 : 1) แม้รัฐจะทุ่มเทในการจัดการศึกษาเพียงใด แต่ผลของการดำเนินการยังอยู่ในระดับต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินของสถาบัน IMD (Institute for Management Development) ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยถูกจัดอันดับสมรรถนะหรือความสามารถในการแข่งขันอยู่กลาง ๆ ค่อนไปทางท้าย โดยเปรียบเทียบแล้วต่ำกว่าสิงคโปร์ ใต้หวัน เกาหลีใต้ ฮองกง และมาเลเซีย การจัดลำดับประเทศไทยได้อันดับในปี ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) อยู่ในอันดับที่ 33 จาก 55 ประเทศ เมื่อเทียบปริมาณแล้วประเทศไทยได้รับการลงทุนทางการศึกษาสูงกว่าประเทศอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2551 : 14 –16) เริ่มจาก พ.ศ. 2542 มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ของการศึกษา และในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545 : 11-24) ประกอบด้วย 9 หมวด ซึ่งในหมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ชัดเจนทั้งในเรื่องของผู้เรียน (มาตรา 22) ในหมวด 5 ได้กล่าวถึงเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา ในหมวด 6 มาตรา ที่สำคัญได้แก่มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกมาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ที่มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวรัฐจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการที่จะทำให้การจัดการศึกษาของประเทศมีประสิทธิภาพดีขึ้นและวิธีการที่จะทำให้เกิดผลเช่นนั้นได้ คือการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และจะต้องมีการประเมินภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยจะต้องนำเสนอต่อสาธารณชน เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาได้จัดโครงสร้างไว้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรอบและแนวทางการดำเนินงาน แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการตรวจสอบ และ ทบทวนคุณภาพภายในของสถานศึกษา แนวทางการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา และแนวทางการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 2-5) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4 จึงมีความสนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4 เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4 ประกอบด้วย 6 ลักษณะ ได้แก่

- 1.1 ลักษณะทางกาย
- 1.2 ลักษณะภูมิหลังทางสังคม
- 1.3 ลักษณะทางสติปัญญา
- 1.4 ลักษณะทางบุคลิกภาพ
- 1.5 ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน
- 1.6 ลักษณะทางสังคม

2. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4 ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 ขั้นเตรียมการ

2.1.1 เตรียมความพร้อมของบุคลากร

2.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

2.2 ขั้นตอนดำเนินงาน

2.2.1 วางแผนการปฏิบัติงาน

2.2.2 ดำเนินการตามแผน

2.2.3 ตรวจสอบประเมินผล

2.3 ขั้นการรายงาน ได้แก่ จัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งมีสถานศึกษา จำนวน 209 โรงเรียน รวมผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น 209 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2549 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 136 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนในแต่ละอำเภอของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เป็นกลุ่มย่อย ตามระดับช่วงชั้น (Starta) ซึ่งมี 3 กลุ่ม คือ ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ช่วงชั้นที่ 1 – 3 และช่วงชั้นที่ 3 – 4 แล้วทำการสุ่มกลุ่มย่อยดังกล่าว ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษาและระดับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของสต็อกคิลล์ (Stogdill, 1974 : 75-76) แบ่งเป็น 6 คุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางกาย

2. คุณลักษณะภูมิหลังทางสังคม
3. คุณลักษณะทางสติปัญญา
4. คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ
5. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน
6. คุณลักษณะทางสังคม

มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าตำแหน่งของช่วงน้ำหนัก แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

น้ำหนัก 5 หมายถึง ระดับคุณลักษณะมากที่สุดและหรือมีการปฏิบัติมากที่สุด

น้ำหนัก 4 หมายถึง ระดับคุณลักษณะมากและหรือมีการปฏิบัติมาก

น้ำหนัก 3 หมายถึง ระดับคุณลักษณะปานกลางและหรือมีการปฏิบัติปานกลาง

น้ำหนัก 2 หมายถึง ระดับคุณลักษณะน้อยและหรือมีการปฏิบัติน้อย

น้ำหนัก 1 หมายถึง ระดับคุณลักษณะน้อยที่สุดและหรือมีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอยู่ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นดำเนินงาน
3. ขั้นการรายงาน

มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าตำแหน่งของช่วงน้ำหนัก แบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยด้านลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยด้านการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับที่ 1

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ อันดับที่ 2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในและนอกโรงเรียน ในเรื่องการครองตน ครองคน ครองงาน อันดับที่ 3 บริหารแบบยืดหยุ่นไม่เคร่งครัดจนเกินไป อันดับที่ 4 วางตัวให้เหมาะสมน่าเชื่อถือให้ความเป็นกันเองแบบพี่น้อง และอันดับที่ 5 ผู้บริหารมีความจริงใจกับครู ไม่หวังแต่ความก้าวหน้าของตนเพียงอย่างเดียว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. คุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงศึกษามีนโยบายในการให้ความสำคัญในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำ อีกทั้งสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาดำเนินการจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องการให้ผู้บริหารที่จะผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งในปัจจุบันมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับตำแหน่งสำหรับผู้ที่จะผ่านการสอบคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยต้องผ่านการ

อบรมเพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ จริยธรรมและคุณธรรม ความรับผิดชอบการบริหารจัดการ การนิเทศ การสร้างขวัญและแรงจูงใจในการทำงานตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยดำเนินการอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสำนักงาน

คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมไปถึงการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะทั้งของครูและผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินด้านประสิทธิภาพของการบริหารงาน และความเหมาะสมกับตำแหน่ง ด้วย (“มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา”. 2548 : 50-51)

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เป็นผู้มีภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของวิริธ กาญจนวิรุฑ (2541 : 37) ได้ศึกษาและรวบรวมงานวิจัยต่างประเทศของเพอร์ริงตัน (Purrington) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้นำในการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานบุคคลมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกันมีสาเหตุมาจากผู้บริหารมีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันทำให้ความสามารถในการทำงานแตกต่างกัน ด้านความพึงพอใจของครู พบว่าครูมีความพึงพอใจในตัวผู้บริหารที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพราะมีความเข้าใจในทัศนะของครูเป็นอย่างดีสามารถชี้แจงให้ครูเข้าใจการทำงานของโรงเรียนได้ เช่นเดียวกับกับผลงานการวิจัยของพิมพ์ภักดิ์ บัลดองอุดม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนโสตศึกษาพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งพฤติกรรมแบบมุ่งงาน และพฤติกรรมแบบมุ่งสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารและสถานที่ตั้งอยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก รวมทั้งงานวิจัยของณรงค์ อินทร์สุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร การทำงานเป็นทีม การนิเทศและกำกับติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยกำหนดความแปรปรวนต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ตั้งกลชาญ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำ กับผลการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า คุณลักษณะผู้นำโดยรวมและทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับ รวมถึงงานวิจัยของมนตรี บุญ

ธรรม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของโกศล ศรีทอง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า คุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารั้วมัย เขต 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545: 11-24) ประกอบด้วย 9 หมวด ซึ่งในหมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ชัดเจนทั้งในเรื่องของผู้เรียน (มาตรา 22) ในหมวด 5 ได้กล่าวถึงเรื่อง การบริหารและการจัดการศึกษา ในหมวด 6 มาตรา ที่สำคัญได้แก่มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณธรรมและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ที่มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้สถานศึกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของรัตนภรณ์ สมบูรณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าโดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับมาก โดยขั้นตอนที่มี

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน ส่วนขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุงการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงานตามปัจจัยเกณฑ์คุณภาพและตัวชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ต่ำที่สุดคือ ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เช่นเดียวกับสมพงษ์ โคกเป็ย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า สภาพการดำเนิน

การประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับคือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย และด้านผู้เรียน และผลงานการวิจัยของสุคนธ์ สากลวารีย์ (2545 : 199) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าด้านการเตรียมในการประกันคุณภาพใช้การประชุมมากที่สุด ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของสิทธิศิริพิเดช (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กับการประกันคุณภาพภายในสหวิทยาเขตเทพนคร นครปฐม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ ตั้งกลชาญ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำ กับผลการปฏิบัติงานของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า คุณลักษณะสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานรวมทั้งผลงานวิจัยของมนตรี บุญธรรม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นในการวางแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาเลือกแสดงบทบาทและวิธีการที่เหมาะสม ได้แก่ ลักษณะทางกาย ลักษณะภูมิหลังทางสังคม ลักษณะทางสติปัญญา ลักษณะทางบุคลิกภาพ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานและลักษณะทางสังคม อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประเมินตนเองตามคุณลักษณะต่าง ๆ และผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษา และจากองค์กรภายนอก มาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย ข้อบกพร่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานว่า ดีขึ้นหรือลดลงในด้านใด เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนา ปรับปรุงคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น เช่น

1.2.1 ด้านคุณลักษณะทางกาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับกรมีร่างกายที่สง่างาม บุคลิกลักษณะที่ดี การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบและตามกาลเทศะ และมีกิริยามารยาทเหมาะสม และเหมาะสมกับตำแหน่ง ตามลำดับ

1.2.2 ด้านคุณลักษณะภูมิทางสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับ การเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจในหน่วยงานระดับสูง หรือนักการเมืองในระดับต่าง ๆ มีฐานะทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการบริหารงานในสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีพลังอำนาจต่อบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลอื่น และเป็นผู้มีความรู้ มีการศึกษาดี ตามลำดับ

1.2.3 ด้านลักษณะทางสติปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการมีความรอบรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ มีการตัดสินใจสั่งการบนพื้นฐานของข้อมูลที่สมบูรณ์ เป็นผู้มีไหวพริบ มีปฏิภาณและเชาว์ปัญญา และมีความสามารถในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการบริหารงาน ตามลำดับ

1.2.4 ด้านลักษณะทางบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลอื่น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับ

1.2.5 ด้านลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการมีความสามารถในการนิเทศงานและบริหารจัดการงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี มีการกำกับ ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความผูกพันกับงานและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค ตามลำดับ

1.2.6 ด้านลักษณะทางสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการวางตนในการเข้าร่วมสังคมมีความเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นผู้นำบุคลากรในสถานศึกษาในการจัดงานหรือเข้าร่วมงานกับชุมชน สังคมหรือหน่วยงานอื่น การปฏิบัติงานทั้งงานในหน้าที่งานส่วนรวม และงานส่วนตัวเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น และมีความสามารถในการประสานงานติดต่อสื่อสาร และโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ ตามลำดับ

1.3 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปพัฒนาตนเอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม พัฒนา จัดอบรม กระตุ้นให้เกิดขึ้นในคุณลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในและนอกโรงเรียนในเรื่องการครองตน ครองคน ครองงาน บริหารแบบยึดหยุ่นไม่เคร่งครัดจนเกินไป วางตัวให้เหมาะสมน่าเชื่อถือให้ความเป็นกันเองแบบพี่น้อง และผู้บริหารมีความจริงใจกับครู ไม่หวังแต่ความก้าวหน้าของตนเพียงอย่างเดียว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จากข้อค้นพบในขอบเขตที่ดำเนินการ ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นปัจจัยการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ ของข้าราชการครู เพื่อนำผลการศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณลักษณะภาวะผู้นำที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แนวทางประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.** (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : <http://www.moe.go.th/webbpps/download/1>

โกศล ศรีทอง. (2549). คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

(การบริหารการศึกษา). **ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.**

ณรงค์ อินทร์สุข. (2546). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545,” (2545, 1 ธันวาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.

พิมพ์ภักดิ์ ปลั่งอุดม. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนโสตศึกษา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

มนตรี บุญธรรม. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับ**

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). **ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย**

มหาวิทยาลัยบูรพา. “มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา,” (2548, เมษายน). **วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.** 25(4) : 50-51

ยุทธชัย อุดมมา. (2548, ตุลาคม). “พระบรมราชาโชวาท,” **วิทยาจารย์.** 99(7) : 1.

รัตนภรณ์ สมบูรณ์. (2545). สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). **ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

- วริธร กาญจนวีรกุล. (2541). **พฤติกรรมของผู้นำในการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ โคกเปื่อย. (2545). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ ตั้งกลชาญ. (2547). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำ กับผลการปฏิบัติงาน ของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สิทธิ์ สิริพิเดช. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษากับการประกันคุณภาพภายใน สหวิทยาเขตเทพนคร นครปฐม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุคนธ์ สากลวารีย์. (2545). **สภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of Leadership*. New York : Free Press.